

Λογοθέτης Λυκούργος

Περίληψη :

Χρονολόγηση

1772-1850

Γεωγραφικός Εντοπισμός

Ο Λυκούργος Λογοθέτης γεννήθηκε στη Σάμο και έδρασε στην Κωνσταντινούπολη, τις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, στο Αιγαίο της επανάστασης του 1821 και στην Αθήνα.

1. Εισαγωγή

Ο Λυκούργος Λογοθέτης ήταν μια από τις κορυφαίες προσωπικότητες της νεότερης ιστορίας της [Σάμου](#). Υπήρξε κεντρική μορφή της επαναστατικής δραστηριότητας στο νησί το 1821. Στη συνέχεια υπήρξε ο πρωταγωνιστής της Σαμιακής Πολιτείας. Το πραγματικό του όνομα ήταν Γεώργιος Παπλωματάς.

2. Βιογραφικά στοιχεία

Ο Λυκούργος Λογοθέτης γεννήθηκε στο Καρλόβασι της Σάμου το 1772. Ήταν γιος του Γιάννη και της Μαρούδας Παπλωματά. Έλαβε τις εγκύκλιες σπουδές του στη Σάμο και στη συνέχεια πήγε στην Κωνσταντινούπολη, όπου συνέχισε τις σπουδές και διορίστηκε γραμματέας στο Πατριαρχείο. Λίγα χρόνια αργότερα, έφυγε για τις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες, όπου διορίστηκε γραμματέας του Ηγεμόνα της Βλαχίας, Κωνσταντίνου Υψηλάντη. Ο Αλέξανδρος Σούτσος τον προβίβασε σε Λογοθέτη – και τον τίτλο αυτό χρησιμοποίησε ως όνομα στο υπόλοιπο της ζωής του.

3. Οι ενδοκοινοτικές έριδες στη Σάμο και ο ρόλος του Λογοθέτη

Στις αρχές του 19ου αι. στην ελληνορθόδοξη κοινότητα της Σάμου ανταγωνίζονταν δύο παρατάξεις: οι προοδευτικοί [Καρμανιόλοι](#) και οι συντηρητικοί [Καλλικιάντζαροι](#). Κεντρικό σημείο αντιπαράθεσης ήταν η λειτουργία και ο έλεγχος των τοπικών κοινοτικών θεσμών, όπως και η διαφιλονικούμενη εισαγωγή νεοτερικών διαδικασιών. Ο Λυκούργος Λογοθέτης είχε τεθεί από νωρίς στο πλευρό των Καρμανιόλων. Το 1808 εμφανίζεται ως επικεφαλής τους και επιστρέφει στη Σάμο. Την τετραετία 1808 – 1812 οι Καρμανιόλοι κατόρθωσαν να επικρατήσουν στην τοπική κοινότητα. Στη συνέχεια, όμως, αποδυναμώθηκαν και ο Λογοθέτης εξορίστηκε από το νησί. Στη Σάμο επέστρεψε το 1821, για να λάβει μέρος στην επανάσταση.

Ο Λογοθέτης, μνημένος ήδη στην Φιλική Εταιρεία, ανέλαβε επικεφαλής της Επανάστασης στη Σάμο. Οι στρατηγικές του ικανότητες του επέτρεψαν να αποκρούσει τις οθωμανικές επιθέσεις, ενώ ταυτόχρονα είχε θεσπίσει το «Στρατοπολιτικό Διοργανισμό της Νήσου Σάμου», με βάση το οποίο διοικούνταν το νησί. Έτσι η Σάμος διατήρησε την ελευθερία της μέχρι το τέλος της επανάστασης.

Του χρεώθηκε, ωστόσο, η αποτυχία της επανάστασης στη Χίο, κυρίως λόγω της εκφρασμένης διαφωνίας του Υψηλάντη και των ντόπιων προυχόντων για την συγκεκριμένη κίνηση, και κλήθηκε στην Πελοπόννησο, το 1822, για να απολογηθεί. Μετά από μια ολιγόμηνη κράτησή του, αναγνωρίστηκε από τον Καποδίστρια η προσφορά του και του ανατέθηκε η έκτακτη επιτροπεία της Λακωνίας και της Μεσσηνίας.

Το 1830, όταν υπογράφηκε το Πρωτόκολλο του Λονδίνου με το οποίο αναγνωρίστηκε επίσημα στο ελληνικό κράτος, η Σάμος δεν συμπεριλήφθηκε σ' αυτό. Ο Λυκούργος Λογοθέτης επέστρεψε τότε στη Σάμο και τέθηκε επικεφαλής της δεύτερης φάσης της επανάστασης στη Σάμο, που είναι γνωστή ως «Σαμιακή Πολιτεία». Όταν το 1834 η Σάμος δεν συμπεριλήφθηκε στο ελληνικό κράτος, αλλά αναγνωρίστηκε απλά ως [αυτόνομη](#), ο

Λογοθέτης Λυκούργος

Λογοθέτης, μαζί με άλλους επαναστάτες, αναγκάστηκε να καταφύγει στην Ελλάδα, όπου τιμήθηκε με τον τίτλο του Συμβούλου της Επικρατείας και του Γερουσιαστή. Πέθανε στην Αθήνα το 1850.

Βιβλιογραφία :

	Μαραβελάκης Μ. , <i>Ιστορία του νέου ελληνισμού. Η μεγάλη ελληνική επανάσταση (1821-1829) τ.Ε</i> , Θεσσαλονίκη 1982
	Μαραβελάκης Μ. , <i>Ιστορία του νέου ελληνισμού. Η εσωτερική κρίση (1822-1825), τ. Στ'</i> , Θεσσαλονίκη 1982
	Παπαγεωργίου Στέφανος , <i>Από το γένος στο έθνος. Η θεμελίωση του Ελληνικού κράτους 1821-1862</i> , Αθήνα 2005
	Dakin Douglas , <i>Ο αγώνας των Ελλήνων για την ανεξαρτησία 1821-1833</i> , Αθήνα 1999
	Βουρνάς Τ. , <i>Σύντομη ιστορία της ελληνικής επανάστασης</i> , Αθήνα 1999
	<i>Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τομ. ΙΒ</i> , Αθήνα 1970-1978

Δικτυογραφία :

	Η καταστροφή και οι σφαγές της Χίου www.istoria.gr/mar03/3m03.htm
	Ιστορία. Η Επανάσταση του 1821 http://gr.pythagorion.net/history/revolution.htm
	Λυκούργος Λογοθέτης http://hellas.teipir.gr/Thesis/Samos/greek/samos52.html